

Pers en vakverenigings-leiders in Engeland

In de „Daily Mail“ van 15 Sept. vonden we een interessante beschouwing over een uittaling van Arthur Horner, de communistische algemene secretaris van de Nationale Unie van mijnwerkers in Engeland. Horner had op een bijeenkomst in Workshop de pers verantwoordelijk gesteld voor het door de kolonstaking geleden verlies van 500.000 ton kolen.

Hij zei o.m.: „Zij (d.i. de pers) heeft al het mogelijke gedaan om verwarring te stichten; om een wig te drijven tussen de mijnwerkers en de Nationale Kolonraad; tussen de arbeiders en de regering en tussen de mannen en hun vakvereniging, waartoe ze trots zijn te behoren.“

De „Daly Mail“ geeft daar de volgende commentaar op: „De pers“, zegt Horner, „heeft al het mogelijke gedaan, om verwarring te veroorzaken in de South Yorkshire kolonmijnen. Dit is onjuist. De verwarring ontstond, doordat de situatie daar verward was, om de te bewerken oppervlakte („stint“) te vergroten, was genomen door de kolonraad in overleg met het vakverenigingsbestuur. Maar de arbeiders dachten er anders over. Ze vonden de extra taak te zwaar en onrechtvaardig. Dus staakten ze.“

Met andere woorden: Ze staakten zowel tegen hun eigen vakbond als tegen de kolonraad, die het samen eens waren. De

pers heeft die feiten gepubliceerd en de onderhandelingen, die daaruit voortkwamen. Ook vermeldde de kranten de „verwarring“ van de sympathie-stakingen, die niet ontstonden onder invloed van de pers, maar uit solidariteit met de Grimthorpe-mijnwerkers.

De staking brak 12 Augustus uit maar werd pas volledig in de dagbladen vermeld op 27 Aug. Had Horner het beter gevonden, als de kranten de staking hadden doodgezwegen?

Op 28 Aug. zei Bill Lawther, de voorzitter van de mijnwerkersbond: „De Grimthorpe staking is schandelijk en tragisch, maar zij, die uit solidariteit staken, zijn erger dan onverantwoordelijk. Zij handelen misdadig in een tijd van nationaal gevaar.“

De dagbladen maakten deze woorden publiek. Sommigen waren het met Lawther eens. Wie dreef hier de wig?

Kort daarna stand met krijt op de muren geschreven: „Weg met Bill Lawther“. We zijn ons niet bewust, dat iemand ergens heeft geschreven: „Weg met de pers“.

Niet de kranten, maar de mijnwerkers uitten bittere klachten omtrent de kolonraad en de burokratie. De pers heeft die klachten opgenomen en er het hare over gezegd. En waarom niet? Wat is de functie van de pers? — of denkt Horner

dat alles wat autoriteit en doen en zeggen heilig is en gepubliceerd moet worden, terwijl ieder protest, door vrije mensen geuit, behoort te worden onderdrukt!

Dat is niet de manier, waarop de dingen in dit land gedaan worden, en Horner behoorde dankbaar te zijn, dat dit zo is. Want als hij zelf commentaar geeft op de staking, welk hulpmiddel kiest hij daarvoor? Natuurlijk een persconferentie die „kwade invloed“, die evenwel getrouw zijn opmerkingen openbaar maakt. Hij zei o.a.: „dat deze mannen (hij bedoelde de stakers) de vakvereniging en de staat naar de bliksem hielpen. Door de plechtige beloften van de vakbond als oneerlijk voor te stellen, brengen ze de 5-daagse arbeidsweek in gevaar.“ (Hier doelde H. op het feit, dat de vakbondsleiding er voor had ingestaan, dat de arbeidsprestatie in de 5-dagenweek niet zou dalen. Red. Sp.)

De Daily Mail eindigt zijn beschouwing aldus: „Mannen, die van oneerlijk handelen worden beschuldigd, hebben het recht, zich te rechtvaardigen en daarvoor staat de pers voor hen open. Hun het zwijgen opleggen zou misschien Horner genoeg doen, maar het zou het einde van de vrije meningsuiting in Engeland betekenen.“

Hiermede kunnen de vakverenigingsbureaucraten van het slag Horner het wel doen. Het staat echter te bezien, hoelang in het traditionele Engeland deze ideeën van persvrijheid onder de nieuw worden-verhoudingen van het geleide kapitalisme zich nog zullen kunnen handhaven.

Regeringszorgen

In een artikel over de subsidies, die het Rijk toegeeft op de prijzen van onze levensmiddelen, schrijft „Het Vrije Volk“ onder meer, dat een bedrag van 500 miljoen door de regering wordt bijgepast, omdat de prijzen op de wereldmarkt maar niet willen zakken doch steeds stijgen. Zo wordt b.v. aangegeven, dat voor de grondstoffen, nodig voor de fabricage van margarine, zo veel betaald moet worden, dat zonder subsidie een pakje margarine wel 55 tot 60 cent zou moeten kosten. Over het geheel genomen komt men tot de conclusie, dat per week gemiddeld drie gulden aan subsidie per gezin van de regering wordt ontvangen.

Je zou haast medelijden kunnen hebben met de arme, geplaagde regering, die bij alle narigheid die zij in Indonesië en elders ondervindt, ook nog voor de voeding van het „volk“ moet zorgen. 500 Miljoen per jaar, wat een geld. En om de Indonesiërs de vrede te brengen kost per jaar 1000 miljoen.

Brood en vrede is duur. De arbeiders zullen de productie moeten opvoeren, voornamelijk voor de export, dat zal de zorgen van „onze“ regering verminderen.

Een politie-agent zei: „Ik ben blij, dat de Engelsen dit nu eens moeten opknappen, ik heb het twaalf jaar moeten doen en heb er meer dan genoeg van.“

Wat moest er om gaan in de harten en hoofden van de mannen, vrouwen en kinderen toen ze aan wal stapten in het land waar zes miljoen Joden de dood hadden gevonden! Dat hun geestkracht ondanks alles wat ze meegemaakt hadden, ondanks al hun desillusies, nog niet gebroken was, bleek uit het lied, dat velen hunner aanhieven, toen ze het schip verlieten. Het was het Partisanenlied van de Poolse Joden: „Je moet nooit denken, dat dit je laatste weg is.“

En daar gingen ze met hun armzalige bagage, gedruwd in goederenwagens, 4.400. Vierduizend vierhonderd, die geen plaats hebben om hun hoofd neer te leggen, vierduizend vierhonderd, waarmee gesold wordt. Mensen, of goederen?

Waarom we dit droevige verhaal in Spartacus plaatsen? Er zijn zoveel van die droevige verhalen, Duizenden en duizenden mensen zijn op drift. In China, in Indonesië, in Italië, in Oost-Duitsland, overal zwerven dakloze desperado's. Kampen vol met D.P.'s (verplaatste personen). Mensen, waarvoor geen plaats is. Juist, daarom verschijnt dit verhaal in Spartacus. Omdat dit verhaal een sterk bewijs is, dat er in de kapitalistische wereld geen plaats is voor duizenden en duizenden mensen. Omdat ze zo bezitloos, zo ontworteld en zo wanhopig zijn, dat ze geen bruikbare winst-objecten meer kunnen zijn. Het kapitalisme kan de gevolgen van de rampen, die het door de oorlog over de wereld gebracht heeft niet aan. Met de slachtoffers van zijn misdrijven wordt gesold uit onmacht. De bezittende klasse is niet bij machte de miljoenen ellendigen een plaats onder de zon te geven, hen in staat te stellen, hun vernielde levens te herstellen.

EXODUS

Dit verhaal wordt een eentonig verhaal. Het is de geschiedenis van mensen achter prikkeldraad en het leven achter prikkeldraad is niet erg afwisselend. Hoewel de mensen uit dit verhaal.....

Het waren Joden, 4.400. Vele jaren van hun leven hadden ze doorgebracht achter het prikkeldraad in Duitsland en in Polen. Toen kwam de „bevrijding“. Ze waren vrij, ze konden gaan, waarheen ze wilden. Dat dachten ze tenminste. Hun hart trok naar Palestina. Daar konden ze het verleden kunnen overwinnen, het prikkeldraad kunnen vergeten. Het schip, waarop ze gingen, noemden ze „Exodus 1947“. (Uittocht 1947). In de nabijheid van het beloofde land gekomen, werd het schip door de Engelsen beschoten. Ze verdedigden zich wanhopig, maar moesten zwichten voor de overmacht.

Nu wordt het verhaal eentonig. Ze kwamen weer achter prikkeldraad. Op drie schepen werden ze overgeladen, en, om te voorkomen, dat ze in zee zouden springen, verscheen het hun zo bekende prikkeldraad. In Frankrijk weigerden ze van boord te gaan. Ze wilden naar Palestina, en ze zouden naar Palestina. Toen brachten de Engelsen ze naar Duitsland. Toen ze de haven van Hamburg binnenstroomden, stonden „zwaarbewapende“ Engelse soldaten hen op te wachten. 4.400 Soldaten voor 4.400 Joden. Goederenwagens zonder banken, voorzien van tralies stonden voor hen klaar, om hun naar Poppendorf te vervoeren. Het kwam hun allemaal zo bekend voor..... Het kwam ook de Duitsers, die opgevoed moeten worden in democratie zo bekend voor..... Sommigen waren verbaasd.

Velen reageerden door er aan te herinneren, dat er nu 4.400 mensen meer gevoed moesten worden.

11 OCTOBER 1947

PRIJS 12 CENT

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

7e Jaargang No. 40

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

„ARBEIDSINZET“ in de nieuwe slag om Engeland

De slag om Engeland in 1940-41 werd gestreden met vliegtuigen en ander oorlogstuig; in de „nieuwe slag om Engeland“ is de export van industrieproducten het strijdmiddel, dat de Engelse bezittende klasse haar zelfstandige plaats in de kapitalistische wereld moet helpen behouden. De Arbeiders in de bedrijver vormen het leger, dat deze strijd moet voeren, door veel en goedkoop te produceren, opdat hun arbeidsproducten kunnen worden uitgevoerd en leviezen (d.i. buitenlands geld) opleveren, die men anders in Amerika moet lenen.

Alles, letterlijk alles in Engeland is er op gericht de export te verhogen. Voortdurend houden de verschillende autoriteiten voeling met elkaar om de beste middelen te zoeken, om dat doel te bereiken.

Als eerste taak wordt genoemd de industrie te helpen in het verkrijgen van alles, wat leiden kan het doel (verhoging van de export) te bevorderen. Verschillende commissies zijn ingesteld, die vrijwel onbeperkte macht hebben op het gebied, waarvoor zij zijn aangewezen. Zo zullen de grote exportindustrieën voorrang krijgen bij de toewijzing van grondstoffen. En als men weet, dat tegenwoordigers uit de ministeries van arbeid, brandstofvoorziening, landbouw, buitenlandse zaken, van de dominions en koloniën zitting hebben in de verschillende comités, is het te begrijpen, dat de groot-industrie niets te kort zal komen.

Wat de arbeiders betreft zal er, „waar mogelijk“, plaatselijk gezocht worden naar extra arbeiders om het verplaatsen van werkkrachten naar elders (andere plaatsen) te voorkomen. Nu is het typerend, dat de plannen om arbeiders naar de z.g.n. vitale bedrijven, (dat zijn de industrieën, die voor de uitvoer het belangrijkste zijn) over te hevelen, bij stukjes en beetjes worden gepubliceerd.

Iedere dag berichten de bladen er iets anders over en op die wijze worden de

arbeiders er zachtjes aan op voorbereid.

Zo was het eerst de bedoeling, zoals we hierboven reeds schreven, zoveel mogelijk te vermijden arbeiders naar andere districten over te plaatsen, hetgeen, gezien de ook in Engeland heersende woningnood, grote bezwaren op huisvestingsgebied voor hen zou meebrengen. Maar later moest Isaacs, minister van arbeid, meedelen, dat aangezien de positie op handelsgebied nu zo ernstig was, de noodzakelijke, gedwongen verplaatsing van arbeiders zal afhangen van het aantal dergenen, die zich vrijwillig opgeven voor de exportindustrieën.

De bedrijven, die voor minder belangrijke markten werken, of voor de binnenlandse handel, hebben al bericht ontvangen, gekort te worden in het ontvangen van grondstoffen. Daardoor zullen dus een aantal werkers vrij komen, die dan naar de belangrijker bedrijven gezonden worden.

Voorlopig zal dit een aantal van plm. 40.000 mannen en vrouwen betreffen. Er zijn natuurlijk honderden die proberen zullen er tussendoor te glippen, maar ook die zal men trachten te achterhalen.

Dan is er nog een andere klasse van hen, die proberen aan de gedwongen tewerkstelling te ontkomen. Toen ongeveer 5 weken geleden (we schreven daar reeds over), de regering haar plannen ter verhoging van de export tot iedere prijs, aankondigde, werden zij, die in leidersposities geplaatst waren en administratief personeel, uitgezonderd. Sinds die tijd is het aantal z.g.n. leiders en van hen, die tot de uitvoerende staf behoren, aanzienlijk groter geworden. Waarschijnlijk zal dan ook getracht worden, al degenen, die een leidende positie vervullen in minder belangrijke (voor de export) bedrijven en onder de 50 jaar zijn, in wat men hier noemt, meer vitale bedrijven, onder te brengen.

Bij het gehele plan van overheveling van werkkrachten naar de bevoorrechte industrieën, werden enige richtlijnen aangegeven..

Allereerst zullen de arbeiders zich vrijwillig kunnen laten overplaatsen naar de meer vitale bedrijven en verondersteld wordt dan, dat ze het recht zullen behouden, weer op hun oude plaats terug te kunnen komen, indien ze elders niet meer nodig zijn. (Het gouvernement is zeer voorzichtig in haar uitdrukkingen omtrent deze zaak!)

De werkzoekenden zullen verder, via de rijksarbeidsbeurzen, in de voor hen meest passende bedrijven geplaatst worden. Men meent, dat er een groot „reservoir“ van werkzoekenden zal ontstaan, doordat kleine en voor de binnenlandse markt werkende bedrijven, door het inkrimpen van hun toewijzing aan brandstoffen en grondstoffen, een groot surplus van werklozen zal geven.

Vervolgens zullen diegenen, die door middel van de arbeidsbeurzen werk zoeken, keus kunnen doen uit een lijst van industrieën. Weigeren ze daaruit te kiezen, dan zal hun een plaats van hoger hand worden aangewezen. Voor tewerkstelling in bedrijven gelegen buiten de tegenwoordige woonplaats van de arbeiders, zullen allereerst de ongehuwde in aanmerking komen.

Ongehuwde vrouwen, gehuwde mannen en gehuwde vrouwen, zonder kinderen beneden 15 jaar, zullen „zo dicht mogelijk“ bij hun woonplaats tewerk gesteld worden.

Voor hen, die zich met een gedwongen overplaatsing buiten hun woonplaats niet kunnen verenigen, worden raden van beroep ingesteld. Huiselijke en financiële omstandigheden zullen in aanmerking genomen worden. Wanneer al deze maatregelen nog niet afdoende zullen blijken te zijn, zal er nog een vierde mogelijkheid open gehouden worden, dezelfde die wij in Nederland tijdens de bezetting zo goed gekend hebben: het z.g.n. „uitkamen van een bedrijf“. En dan natuurlijk weer van die industrieën, die niet noodzakelijk zijn voor de uitvoer. Dat zal door plaatselijke instanties gebeuren, waarin werkgevers vakverenigingen en plaatse-

POOLSE STAKING

Een speciale correspondent van de „New York Times“ weet te berichten, dat 40.000 textielarbeiders in Lodz (Polen) 15 September in staking zijn gegaan, als protest tegen de eis, dat zij aan vier machines per man zouden moeten werken, inplaats van aan twee.

De dagploeg van de Poznanski-fabrieken, de grootste van alle textielfabrieken van Lodz, begon de staking, de nachtploeg volgde en tezamen bleven zij in de fabriek gedurende de nacht van 15 September.

De politie trok een gordel om de fabriek en liet niemand er in of eruit, behalve de 80 „belhamels“, die ze er zelf uithaalde, en in de gevangenis stopte. Gedurende de volgende dagen vonden in zeven of acht andere bedrijven sympathie-stakingen plaats, tot bijna een derde deel van de textiel-industrie in Lodz stil textielarbeiders bestaat uit vrouwen. Het lag. Meer dan de helft van de Lodz'er aantal stakende vrouwen bedraagt ongeveer 30.000. Hoewel de officiële berichten het gebruik van geweld door de politie tegenspreken, geven ze toe, dat de politie de mannen en vrouwen uit de fabriek haalt en arresteert.

De leiders van de Communistische, zowel als de socialistische partij, plus de

lijke overheid vertegenwoordigd zullen zijn.

Als allerlaatste maatregel acht de regering nog een z.g.n. industriële dienstplicht mogelijk, zoals die ook tijdens de oorlog gold. Maar, zoals Mr. Isaacs, de arbeidsminister zegt, een dergelijke methode zou de regering „verafschuwen“ en die zou dan alleen worden ingevoerd.

Het is niet te ontkennen, dat de Labour-regering, die de leiding in deze slag om het behoud van het kapitalistische Engeland op zich heeft genomen, haar arbeidsleger met soepelheid en kundige hand in de strijd wil brengen. Ze zal er op uit zijn, de arbeiders er toe te brengen vrijwillig alle lasten die deze strijd met zich mee brengt, op zich te nemen. Lukt dat niet, dan gebruikt zij evenals de Hitler- en Stalin-regering, alle machtsmiddelen die haar ter beschikking staan. De Engelse arbeiders, waarvan een gedeelte, (de mijnwerkers in Yorkscire) reeds getoond heeft, dat ze niet zonder weerstand de gevraagde offers willen brengen, staan voor een tijd van zware strijd; van strijd tegen de verscherpte kapitalistische uitbuiting onder leiding van de Labour-regering. Wij staan nu nog pas aan het begin. Want de nieuwe slag om Engeland kan voor de bezittende klasse alleen gewonnen worden, als tegelijk de arbeidersklasse geheel is onderworpen.

voorzitter van de Poolse vakverenigingen bezochten in de afgelopen week Lodz, en poogden de staking te doen beëindigen. Echter, heden 23 September, is slechts een deel weer aan het werk gegaan en niemand weet of de stakers dan wel de regering het gewonnen heeft. Voornamelijk, omdat de Poolse pers de staking doodzweet. Volgens de Poolse wet hebben de arbeiders het recht te staken, maar „niet voor politieke doeleinden“.

Natuurlijk beweren de partijleiders, dat de staking georganiseerd is door „reactionnaire elementen“, om de arbeiders-eenheid te verbreken.

De eis tot verhoging van het arbeidstempo was een poging om de ernstige achterstand in de Poolse textielproductie in te halen. Op 1 September was het productie-cijfer 30 pCt. beneden het productie-plan van 1947.

De eigenlijke oorzaken van de staking liggen dieper. Sinds enige tijd wordt door de regering de Stachanov-methode in de Poolse industrie toegepast. Een Silezische mijnwerker, had het namelijk gepresteerd zijn dagelijkse productie met 70 pCt. te verhogen. Hij werd onmiddellijk tot Poolse Stachanov gebombardeerd, aan alle arbeiders tot voorbeeld gesteld en een campagne werd ingeleid, om de productie op ieder terrein te verhogen. Er werden productiewedstrijden gearrangeerd tussen de verschillende takken van

industrie, o.a. tussen de textiel- en mijn-industrie. Deze staking heeft de gehele campagne verstoord.

De textielarbeiders van Lodz hebben duidelijk aangetoond, dat ze niet gediend zijn van de staatskapitalistische uitbuitingsmethoden, al gaan deze ook schuil achter socialistische frasen.

De Lodz'ers textielarbeiders hebben een revolutionair verleden en hebben reeds meermalen de spits afgebeten voor hun Poolse broeders. Deze strijd zal moeilijker voor hen zijn dan ooit. De enige steun, die zij kunnen krijgen in deze strijd, is die van de Poolse arbeiders zelf; op hun oude leidersorganisaties hoeven zij niet te rekenen. Hoe zij ook uit deze strijd mogen komen, een volkomen nederlaag kan het nooit voor hen worden, omdat het feit, dat zij in staking zijn gegaan tegen de staatskapitalistische uitbuitingsmethoden, reeds een overwinning is.

Het feit, dat zij de regeringscampagne in de war hebben gegooid en daarmee de propaganda-machinerie van het stalinistische regiem hebben verstoord bewijst dat de Poolse textielarbeiders, ondanks de jarenlange druk waaronder zij geleefd hebben, nog niet murw zijn. Het bewijst, dat zij weten wat de bedriegelijke propaganda van de stalinisten waard is, en dat zij weten dat er een macht is, die zij tegenover die van de staat kunnen stellen. De macht van de werkers uit de bedrijven, de macht van het stakingswapen.

Van de Maaskant

De vorige maal schreven we over die tweede klas lasser van P. Smit, die alleen eerste klas werk wilden leren in de baas z'n tijd als ze er voor betaald werden en die zo maar in staking gingen, toen dit werd geweigerd. Nou, staken behoeven ze ten minste niet meer te leren. Dat kunnen ze al zou je zo zeggen. Want, ze staken nog. Tot groot leedwezen natuurlijk van P. Smit en..... de Uniebonden onder aanvoering van Jan Wacht.

O ja, die Jan Wacht. Moet een reuze kerel wezen als je zo hoort. En gezien dat ie is onder de metaaljongens. Als rotte kool bij de groentevrouw. En als je dat zo hoort vertellen, dan kan die Jan Wacht met Uilenspiegel zeggen: ze hebben een pest aan me doch ik maak het er naar. De stakende lassers hebben een manifest uitgegeven over de oorzaak van het conflict, en tevens de houding daarbij aangenomen door de Uniebonden, dat een oproep tot steun inhoudt. Prompt gevolgd door een tegen-manifest van de Uniebonden welks inhoud zeker door de directie van P. Smit gunstig zal zijn beoordeeld doch waarover de arbeiders zeiden, dat het vuil en arbeidersvijandig was. We houden ons aan het oordeel van deze arbeiders, vooral ook wanneer arbeiders van Boele, Pot en andere werven berichten dat daar de z.g.n. luidspreekauto's van de Uniebonden verkondigen

dat men geen steun aan de stakers van P. Smit moet verlenen.

Het is wel jammer, doch de uitwerking van deze „propaganda“ schijnt precies omgekeerd te werken. De eerste week reeds hadden alleen de jongens van P. Smit al zo'n 1000.— bij elkaar, terwijl daarnaast ook nog steunlijsten bij andere fabrieken liepen.

Het werk op de werf van P. Smit stagnert intussen in belangrijke mate. De kokers b.v. lopen zo'n beetje vliegen te vangen, terwijl ook het andere werk slechts zeer moeilijk voortgang kan vinden. En moreel en financieel staat deze staking er dus zeer gunstig voor en zal het slechts van de vasthoudendheid van de betreffende arbeiders afhangen of hier een overwinning bevochten kan worden. Een overwinning, die van verder strekkende betekenis zal zijn dan alleen voor deze lassers.

De lonen ook van de overige arbeiders bij P. Smit zijn belangrijk lager dan overal elders. Ondanks het feit, dat een zeer groot deel van hen georganiseerd is in één der Uniebonden, is tot op heden nog steeds geen belangrijke verbetering bereikt. Aan de nu stakende lassers dus de taak om hun mede-arbeiders te tonen, niet alleen door middel van de vakbonden geen verbetering is te bereiken, doch ook om aan die zelfde mede-arbeiders te tonen dat er maar één weg is welke naar verbetering voert n.l. dat ze het zelf zullen moeten doen.

„Bevrijde“ wereld

De Britsche regering heeft de Joden van de „Exodus“, die in twee kampen, nabij Lübeck zijn ondergebracht, aangeboden om naar Frankrijk terug te keren, welk land zij verlaten hadden „zonder permissie“. „Indien de Joden weigerden, worden zij beschouwd, in de Britse zone van Duitsland te verblijven uit vrije wil. Degenen die besluiten naar Frankrijk terug te keren, zullen tot aan het tijdstip van hun vertrek het tegenwoordige rantsoen blijven ontvangen, n.l. 2.800 calorieën, dagelijks. Degenen die weigeren, zullen beschouwd worden als Duitse consumenten en het rantsoen ontvangen, dat iedere Duitser krijgt, n.l. 1500 calorieën, dagelijks.“

In Schotland staken de mijnwerkers nog steeds de staking breidt zich uit. 24 September staakten te Ayrshire 7500 mijnwerkers en in de omgeving van Edinburg omvatte de staking 12500 man.

Onnodig te zeggen, dat de vakvereniging de staking afwijst en de arbeiders aanraadt het werk te hervatten en het resultaat van haar onderhandelingen af te wachten.

In Italië staken 35000 employes van het technisch en administratief personeel in de textiel-industrie. Men vreest in regeringskringen, dat binnenkort de gehele textiel-industrie komt stil te liggen. De staking van boerenarbeiders in de districten van Rome en Arrezzo wordt voortgezet, hoewel de illegale bezetting van het land is opgehouden, nadat de politie had gewaarschuwd dat de leiders persoonlijk verantwoordelijk zouden worden gesteld.

In Triëst staakten 12000 havenarbeiders. Deze staking was zo effectief, dat geen enkel schip geladen of gelost werd in de haven van Triëst.

Het schijnt dat in Italië twee grote vakverenigingen zijn, de Camera del Lavoro, die niet aan de staking deelnamen, en de Sindacati Uniti, die wel aan de staking deelnam. In een nachtelijke bijeenkomst, gehouden Dinsdag 23 September tussen de militaire regering en de beide vakverenigingen, kwamen deze tot overeenkomst. Negentien gearresteerde leden der Sindacati Uniti zouden „provisoirisch“ vrijgelaten worden, zij zouden binnen acht en veertig uur verhoord worden. Verder beloofde de regering alle uitgesloten leden der Sindacati Uniti weer te veroorloven op het werk terug te keren. De Sindacati Uniti leiders beloofden dat hun leden onmiddellijk weer aan het werk zouden gaan.

HET GELD (Gouds waardemeter)

Wij hebben nu gezien, dat de vraag naar het buitenlands betaalmiddel de wisselkoers doet stijgen, hetgeen gouduitvoer tengevolge kan hebben, namelijk wanneer het uitvoeren van goud voordeliger wordt dan het kopen van vorderingen, wissels op het buitenland, tegen de gestegen wisselkoers. Als dit plaats vindt spreekt men van een ongunstige betalingsbalans. Deze betalingsbalans zelf was echter nooit feitelijk samen te stellen. Men kan wel de in- en uitvoer van een land na gaan, maar niet alle vorderingen die ontstaan b.v. uit „diensten“ door de scheepvaart verricht e.a. die alle de „betalingsbalans“ beïnvloeden. Uit het dalen der goudreserve maakte men dus op, dat de betalingsbalans ongunstig „passief“ was. Dit is nu anders. Alle deviezen worden thans gecontroleerd, zodat afgezien van wat illegaal over de grens gaat, men ieder gedeelte van de dag een betalingsbalans zou op kunnen maken.

Onze conclusie is dus, dat de bewegingen van het goud afhankelijk zijn van in- en uitvoer, die op hun beurt weer worden bepaald door het concurrentievermogen van een land, waarin betrokken moet worden de politieke en militaire macht, die beide toch ook weer in dienst zijn van de wederzijds onderling, der staten en imperia.

Het is nu duidelijk, waarom de regeringen altijd angstvallig toezeggen, op de bewegingen van het goud. Zij gaven een totaalbeeld van de staat van zaken. Want blijft het goud afvloeien, dan gebeuren er vreemde dingen. Het afvloeien van goud, dat de stijging van de wisselkoers op het buitenland moet corrigeren, kan niet eeuwig doorgaan. Er komt dus een moment waarop de wisselkoers blijft stijgen en dan treedt devaluatie in. De prijs der ponden blijft stijgen tot f 13-14-16-20 enz. kunnen deze bedrijven nu goed concurreren en

Dat wil dus zeggen, dat alles, wat in het buitenland moet worden gekocht in prijs stijgt, welke verhoogde prijzen weer belemmerend werken t.o.v. de uitvoer.

Indien b.v. een fabrikant van rubberartikelen, vóór de devaluatie (waardevermindering van het geld ten opzichte van het buitenland) voor een partij ruwe rubber 1200 gulden moet betalen, omdat de wisselkoers van het pond 12 is, dan zal hij na de devaluatie b.v. 2000 gulden moeten betalen, omdat nu het pond 20 gulden kost. De rubber-artikelen, die hij nu fabriceert, moeten dus duurder verkocht worden, en de wissels die hij uitschrijft luiden op hogere bedragen. Wanneer wij nu bedenken, wat in onze vorige artikelen is uiteengezet, namelijk dat het de stroom van wissels is, die de bank „koopt“ en in geld verandert, dan is het duidelijk, dat door de verhoogde bedragen dezer wissels er meer geld in de maatschappij vloeit; nu echter zonder dat er ook een meer aan producten in de samenleving stroomt. Het surplus bedrag, door de devaluatie geschapen, is gedekt door goederen, zodat de devaluatie of tegelijk tot inflatie wordt. (Vermeerdering van ongedekt geld).

Tegenwerkende tendenzen, die juist een verhoging der uitvoer bewerken, kunnen zijn: bedrijven, die met grondstoffen werken uit het eigen land. Daar de eigen valuta goedkoop is, men meer geldens krijgt voor een pond als vóór de devaluatie, ons al wat voor functie verricht dan het goud in

werkt de devaluatie dus hier stimulerend voor de uitvoer. Of dus een devaluatie wenselijk is voor het bedrijfsleven, hangt van vele omstandigheden af.

Eén ding is zeker, voor de arbeiders is zij altijd nadelig, zij kunnen bij de stijgende prijzen minder voor hun loon kopen. Indien wij dus van een goud-reserve spreken, dan lijkt ons dit de juiste benaming, want ook hiër is het goud geen waarborg voor de waarde-vastheid van het geld. Zoals wij boven hebben gezegd is dit de concurrentie, te zamen met de politieke en militaire kracht die een land kan ontwikkelen. De stijgende of dalende goud-reserve is in zekere zin niets meer dan een spiegel van het economisch leven. Dat de munt ook anders in stand gehouden kan worden, heeft Duitsland voor de oorlog bewezen. Het had geen goud en toch hield het zijn munt in stand. Ieder, die uit Duitsland importeerde naar Nederland, moest voor een mark 75 cent neerleggen. Dat er goedkope „reismarken, spermarken enz. waren, kunnen wij als bijkomstige omstandigheid verwaarlozen. Wij hebben vroeger in dit orgaan reeds meerdere malen laten zien, hoe Duitsland door centralisatie en controle van zijn uitvoer zijn betalingsbalans in een juist evenwicht wist te houden en de industrie weer op gang wist te brengen.

Is er dus, noch voor het binnenlands goederenverkeer, noch voor het goederenverkeer met het buitenland een korrel goud nodig, dan vragen wij ons al wat voor functie verricht dan het goud in

onze kapitalistische goederen-productie? Dat is de functie die het van ouds heeft vervuld, n.l. die van waarde-meter. Het is de stof waarin alle andere goederen hun waarde uitdrukken. Waarom zouden de goederen hun waarde ook niet b.v. in kolen uit kunnen drukken? Natuurlijk kunnen zij dit. Wanneer Duitsland kolen rulle voor Argentijns graan, dan werd de waarde van het graan in kolen uitgedrukt en de waarde van de kolen in graan. De kolen en het graan zijn echter geen „algemene“ waarde-meters. Door de bepaalde eigenschappen van het goud, — zie onze vorige artikelen — werd het tot algemene waar. In een maatschappij waar warenproductie plaats vindt, treden producenten en consumenten niet direct met elkaar in verbinding. De warenruil geschiedt langs een omweg. Iedere waar wordt eerst veranderd in geld, dat, daar het het goud vertegenwoordigt, en het geld slechts in de maatschappij vloeit, al naarmate er goederen aan vooraf zijn gegaan ter waarde van de hoeveelheid goud, die dit geld noemt, als goud-equivalent kan dienen.

Metten sluit in rekenen, optellen, aftrekken enz. De functie van waarde-meter sluit dus in die van reken-eenheid. Men kan geen goederen van verschillende hoedanigheid en in verschillende hoeveelheden bij elkaar optellen en aftrekken. Dit gaat echter wel als men ze eerst tot goud herleidt.

Dit herleiden geschiedde reeds vroeg in de historie der warenruil als Vanzelf, zonder dat de mensen zich daarvan bewust waren. Het goud lijkt ons nu iets, dat in waarde onveranderlijk is, een vaste basis, een „standaard“. Dat het echter even wisselvallig van waarde is als alle andere goederen, zullen wij in een volgend artikel aantoonen.

PERSPOLEMIEK EN PERSHUMOR

Naar aanleiding van een bericht in het Handelsblad van 10 Juni, waarin verslag werd gebracht van een Nederl. textielshow in New-York en, waarin werd medegedeeld, dat een van de Nederlandse woordvoerders verklaarde, dat van de totale textielproductie meer dan 60 pCt. werd uitgevoerd, schreven wij op 12 Juli in Spartacus een artikeltje onder de titel „ail“.

Wij wezen er op, dat hier door regeringsinstanties steeds werd medegedeeld, dat slechts een gering percentage van de productie werd uitgevoerd, doch dat dit nu blijkens de loslippigheid van een Nederlandse vertegenwoordiger in New York meer dan 60 pCt. bleek te bedragen.

Wij ontvingen daarover een schrijven van de N.V. Hollandia Fabrieken Kattenburg en Co. Daarbij wordt een uittreksel overgelegd van de door één harer heren als woordvoerder te New York uitgesproken rede. Daaruit blijkt, dat het Handelsblad een verkeerde weergave van deze passage had gebracht. Omtrent de export werd geen percentage genoemd. De directie van Kattenburg en Co. heeft aanleiding gevonden de redactie van het H. B. en onze redactie rectificatie van dit bericht aan te brengen. Wij voldoen hiermede aan dit verzoek. Met de opheldering die wij nu ontvingen is de aanleiding van ons artikeltje weggenomen, waarover Kattenburg en Co. in haar brief

schrijft, „indien dit bericht op juistheid zou berusten, was Uw commentaar zeer zeker op zijn plaats.“

Ondertussen, katoen en kunstzijde-industrie werken volgens bedoelde rede op 60 pCt. en de wol-industrie zelfs op 120 pCt. van de vóór-oorlogse capaciteit. Wij zouden het nu toch wel op prijs hebben gesteld te vernemen, hoeveel dan werkelijk wordt uitgevoerd. Of met andere woorden hoeveel er hier voor de bevolking overblijft van die 60 en 120 pCt. van de vóór-oorlogse capaciteit. Afgezien van, wat dan naar andere landen gaat, zal verder de Nederlandse textielshow in New York ook wel niet voor niemendal zijn gehouden. Opvoering van de reeds bereikte exportcijfers zal zeker in de bedoeling liggen.

ADIEU.

Vrij Nederland legt onder bovenstaande titel de vinger op een passage uit ons hoofdartikel van 6 September „De Joodse tragedie“, luidende:

„Deze N.S.B.ers behoren niet tot een bepaald ras, ze hebben zich alleen in de strijd om de macht tijdens de tweede wereldoorlog onbetrouwbaar tegenover de Nederlandse natie gedragen en zijn daarom uit het leven verwijderd.“

Was het ons radicalisme, dat ons het woordje „maatschappelijk“ vóór „leven“ deed overslaan? Zover ging inderdaad het „Vrije Nederland“ niet. En het „adieu“ van „Vrij Nederland“ aanvaardden wij dan ook graag als goedgeplaatste grap, op onze fout.

4

Momentopnamen in het land van de dollar

Deze week begint de uit zeven wagons bestaande „Vrijheids-Trein“ haar reis door de Verenigde Staten. Ze zal driehonderd steden bezoeken en de Verenigde Staten in de lengte en breedte doorkruisen. Vijfduizend schoolkinderen gaven het vertrek van de trein de nodige wijding, door in spreekkoor de volgende eed af te leggen:

Ik ben een Amerikaan, een vrije Amerikaan.

Vrij om te spreken — zonder vrees.

Vrij om mijn eigen God te aanbidden.

Vrij om te getuigen wat ik denk, dat goed is.

Vrij om te opponeren tegen wat ik denk dat verkeerd is.

Vrij om degene te kiezen, die mijn land zullen regeren.

Dit erfgoed der vrijheid wil ik in stand houden voor mijzelf en de gehele mensheid.

— o —

Dezelfde dag dat de Vrijheidstrein

Het juiste onderzoek

Om de geest van verzet der arbeidersbevolking te remmen en af te reageren, publiceert „Het Vrije Volk“ regelmatig kolommenlange artikelen, over de onderwerpen, die die geest van verzet juist wakker maken. Zo verscheen dezer dagen weer een artikel over onze textielvoorziening, waarin onder meer het volgende wordt gezegd:

„De productie van wollen stoffen van Tilburg is voor dit jaar geschat op 38 miljoen vierkante meter. Daarvan gaat ongeveer 2 miljoen voor uniformkleding naar het Rijk. Voor export 9,7 miljoen vierkante meter bestemd.“

Als we ons herinneren, hoe „Het Vrije Volk“ indertijd met veel tam tam de heren fabrikanten uit Tilburg om hun vervalsing van opgaven aan de kaak stelde, weten we ook wel, dat het grootste gedeelte van onze textiel de grens overgaat. Met deze textiel en met onze roomboter en zo mede andere artikelen worden toch immers in de eerste plaats oorlogsschepen, tanks en vliegtuigen in het buitenland gekocht en betaald om (onze kapitalistische) „orde“ en „rust“ in Indonesië te brengen.

Het juiste onderzoek naar het geproduceerde aantal miljoenen vierkante meters stof en naar de bestemming daarvan moet bij de werkers in die bedrijven worden ingesteld. Alleen zij kunnen er belang bij hebben ons de juiste gegevens te verstrekken en hun mede arbeiders aan te tonen, hoeveel textielpunten er kunnen worden aangewezen.

2e verantwoording „SPARTACUS OP DE VESUVIUS“

Over de maand September mochten wij als vaste bijdrage ontvangen:

J. H. B. te Z. f. 1.—; J. L. te A. f. 0.50; J. H. te A. f. 0.50; J. V. te A. f. 1.—; J. de G. te A. f. 1.—; J. de G. te A. f. 2.50; H. G. L. te A. f. 10.—; S. D. M. te A. f. 2.—; B. N. te A. f. 2.50; A. F. te B. f. 2.—; J. H. te A. f. 1.—; S. M. te s-H. f. 5.—; Th. M. te B. f. 7.50; P. K. M. te B. f. 5.—; S. O. M. te H. f. 7.50; O. S. te A. f. 3.—; T. U. te A. f. 10.—; L. A. te A. f. 0.24; J. V. te A. f. 10.—; O. A. te A. f. 2.50; L. M. te s-H. f. 10.—; D. M. te A. f. 2.10; D. K. te A. f. 50; J. P. te V. f. 1.—; B. B. te Z. f. 2.—; D. V. te s-H. f. 0.20; T. H. te R. f. 1.10; W. W. te H. f. 5.—; J. B. te A. f. 1.50; P. V. te A. f. 0.50; J. v. d. G. te Z. f. 5.—; H. T. te L. f. 1.—; G. P. te H. f. 2.50; J. P. te L. f. 0.50; H. J. te S. f. 1.—; A. C. te K. a. d. Z. f. 0.20; A. P. te G. f. 1.30; P. J. te A. f. 1.10; W. A. te B. f. 2.50; J. de A. te D. f. 0.15; H. P. J. te s-H. f. 1.75; A. Z. te D. f. 1.—; J. B. te L. f. 2.50; P. v. d. B. te H. f. 1.—; C. v. D. te Z. f. 1.—; T. v. K. te H. f. 1.50; H. S. te A. f. 7.50; B. W. te G. f. 1.50; A. J. A. te R. f. 10.—; A. N. te U. f. 5.—; B. M. te Z. f. 5.—; W. V. te K. f. 7.50; S. K. te W. f. 0.50; A. B. te A. f. 3.—; W. v. M. te s-H. f. 15.—; J. D. te A. f. 5.—; G. F. te D. f. 7.—; D. M. te H. f. 2.—; M. V. te N. f. 4.—; K. J. te A. f. 4.—

Vorige verantwoording f. 162.97.

Totaal f. 361.51.

Rectificatie vorige „Verantwoording“ S. te H. moet zijn f. 5.—

18 OCTOBER 1947

PRIJS 12 CENT

7e Jaargang No. 41

SPARTACUS

WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS“

Redacteur
R. HULSMAN

Proletariërs aller landen, verenigt U!

Red. en Adm.:
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.
Ab. p. kw. f. 1.50 bij vooruitbet. Uitg.
„De Vlam“, postgiro 168797 te A'dam

Chloroform door Cominform

In de Stalinistische wereld zal men niet vergeten zijn, de daar zo vaak gebezigde uitdrukking „Godsdienst is opium voor het volk.“ Is dat daar wel het geval, bij ons niet. In ieder geval, „zeggen wat is,“ beschouwen wij nog altijd als een deugd in de arbeidersbeweging. Daarom achten wij de titel van dit artikel volkomen verantwoord.

De dagbladen van omstreeks 6 October brachten ons de mededeling, dat op een in September in Polen gehouden conferentie van vertegenwoordigers van negen Europese communistische partijen het besluit was genomen over te gaan tot de vestiging in Belgrado van een Communistisch informatie-bureau (Cominform).

Vertegenwoordigd waren de partijen uit Rusland, Frankrijk, Roemenië, Hongarije, Yoego-Slavië, Bulgarije, Polen, Italië en Tsjecho-Slowakije.

De met eenstemmigheid (hoe kan het anders, wanneer schot in de nek en strop de normale correctie-methode op de „democratie“ in die kringen is geworden) „aanvaarde“ verklaring over de internationale toestand is duidelijk. De Waarheid behoefde werkelijk niet nader uiteen te zetten, dat de oprichting van dit „bureau“ een barrière betekent tegen de Trumans en Marshalls. De verklaring zegt duidelijk, dat er sprake is van een nieuwe rangschikking van de politieke krachten na de tweede wereldoorlog.

„Aan de ene zijde staat de politiek van Rusland, waaraan lakoniek wordt toegevoegd“ en de andere democratische landen.“ Aan de andere zijde vindt men de Verenigde Staten en Groot-Brittannië. Het kamp tegen het imperialisme van de beide laatstgenoemde landen, moet zich volgens de verklaring verenigen.

Het is vanzelfsprekend, dat een ieder bij het lezen van dit bericht denkt aan de derde internationale (zaliger nagedachtenis).

De derde internationale, ontstaan uit de hoogstaande klassegolven na de eerste wereldoorlog. De organisatie die, ondanks de grootse verwachtingen, die het revo-

lutionnaire proletariaat in de aanvang van haar bestaan omtrent haar koesterde, de verlamming meemaakte en onderging, toen de Russische revolutie vastvroor in het staats-kapitalisme. De organisatie, die uiteindelijk een werktuig werd in handen van de nieuwe heersers in Rusland. Hoe weinig er was overgebleven van een werkelijke arbeidersinternationale bewijst het feit, dat zij voor het laatst in congres bijeen kwam in 1935, vier jaren vóór de tweede wereldoorlog. Door de krachtige amputaties en liquidaties in de jaren voor 1935, was zij geworden tot een gehoorzaam apparaat in handen van de Russische meesters, terwijl ook de aangesloten nationale partijen volgzzaam en kritiekloos doorvoerden, wat van bovenaf werd gecommandeerd. Het vetorecht heeft Rusland waarlijk niet uitgevonden in de veiligheidsraad van de U.N.O. en wanneer „De Waarheid“ de nieuwe Cominform betitelt met Veiligheidsraad van de Arbeidersklasse, dan zal ook in die nieuwe veiligheidsraad het Russische vetorecht geldend zijn.

Ondertussen staat de internationale arbeidersklasse voor de beoordeling van dit nieuwe organisme. Organisatie der vredelievende volken, U.N.O. en Veiligheidsraad waren en zijn bedrog voor de arbeidersklasse. De aangesloten organisaties, met inbegrip van Rusland, waren en zijn kapitalistische, imperialistische staten, hetzij hun systeem gebaseerd is op een betrekkelijk liberale, een geleide, of een staatskapitalistische economie.

Maar juist, omdat het staatskapitalistische Rusland ook kapitalisme, ook imperialisme is, daarom moet ook deze „veiligheidsraad van de arbeidersklasse“ bedrog zijn.

Zij is een werktuig in de handen van het Russische imperialisme en als zodanig voor de internationale arbeidersbeweging een groot gevaar. Zij beoogt het doorkruisen van Marshall-plannen enz. in Europa. Zij wil het verzet van de arbeiders tegen hun scherper wordende

uitbuiting benutten voor de Russische politiek. De arbeiders van Europa zullen zodoende dienstbaar worden gemaakt aan het Russische staatsbelang, dienstbaar aan de Russische, ook imperialistische, belangen.

Men kan het grote gevaar eerst dan onderscheiden, wanneer men begrijpt, dat datgene wat in Rusland bestaat en groeit geen socialisme maar staatskapitalisme is. Men kan dit gevaar eerst dan werkelijk meten, wanneer men begrijpt, dat socialisme niet komt door een dienstbaar maken van de arbeidersklasse aan staatskapitalistische belangen, maar slechts wanneer de arbeidersklasse zelfstandig gaat optreden. Dat brengt mee, dat zij inderdaad strijdt tegen kapitalistische uitbuiting, maar met het groeiend inzicht, dat het einddoel is, het in eigen handen nemen van de productiemiddelen. Zij moet geen keuze doen, tussen het imperialisme van Amerika en Rusland, maar tegen ieder imperialisme en tegen iedere imperialistische oorlog het internationale klassefront van de arbeiders stellen. Men ziet, hoe politieke klaarheid in de strijd van de arbeiders nu meer dan ooit noodzakelijk is. Wie nu nog zweeft op gedachten van verdediging van een „sowjetunie“, die komt hopeloos terecht in de imperialistische kronkelpolitiek van een der beide wereldmachten, maar verliest de bodem van de zelfstandige klassepolitiek van het wereldproletariaat. Het gaat er de communistische partijen van de Cominform niet om dienstbaar te zijn aan de klassenstrijd der arbeiders. Het gaat er hen om de arbeiders dienstbaar te maken aan één van de imperialistische fronten.

De strijd van de arbeiders benutten in de onderlinge imperialistische geschillen, het tot willoze werktuigen te maken van de Russische politiek, die taak van de cominform is chloroform-politiek.

Naar onze mening is de taak van de werkelijk revolutionairen daarmede in de komende tijd zwaarder geworden. In de strijd van de arbeiders moet het begrip zelfbeweging en zelfbeheersing duidelijker dan ooit naar voren worden gebracht tegenover slaafse volging van parolen van partijen, die met handen en voeten gebonden zijn aan de Russische staats-